

BEZPEČNOSTNÍ LIST PC 11 BLUE SPARK

V souladu s nařízením (ES) č. 1907/2006, Příloha II, ve znění. Nařízení komise (EU) č. 2015/830 ze dne 28. května 2015.

ODDÍL 1: Identifikace látky/směsi a společnosti/podniku

1.1. Identifikátor výrobku

Název výrobku PC 11 BLUE SPARK

Číslo výrobku 35525H

1.2. Příslušná určená použití látky nebo směsi a nedoporučená použití

Určení použití Ceramic Glaze

Nedoporučená použití Nejsou určena žádná doporučení, jakým způsobem nemá být látka používána.

1.3. Podrobné údaje o dodavateli bezpečnostního listu

Dodavatel American Art Clay Co Inc
6060 Guion Road
Indianapolis,
IN 46254-1222
USA
+1 317 244 6871
Distributor
Propec spol. s r.o.
Pražska 691, 250 82 Uvaly
Tel +420 281 981 572
email propec@volny.cz

1.4. Telefonní číslo pro naléhavé situace

Telefonní číslo pro naléhavé situace 1 317 243 0066 ext. 1303 Po-Pá

Národní telefonní číslo pro naléhavé situace Toxikologické informační středisko, Telefon: +420 224 919 293, +420 224 915 402

ODDÍL 2: Identifikace nebezpečnosti

2.1. Klasifikace látky nebo směsi

Klasifikace (ES 1272/2008)

Fyzikální nebezpečnost Neklasifikováno

Nebezpečnost pro lidské zdraví Skin Sens. 1 - H317 STOT RE 2 - H373

Nebezpečnost pro životní prostředí Neklasifikováno

2.2. Prvky označení

Výstražné symboly nebezpečnosti

Signální slovo Varování

Standardní věta o nebezpečnosti H317 Může vyvolat alergickou kožní reakci.
H373 Může způsobit poškození orgánů při prodloužené nebo opakované expozici.

PC 11 BLUE SPARK

Pokyn pro bezpečné zacházení	<p>P260 Nevdechujte páry/ aerosoly.</p> <p>P261 Zamezte vdechování prachu par/ aerosolů.</p> <p>P272 Kontaminovaný pracovní oděv neodnášejte z pracoviště.</p> <p>P280 Používejte ochranné rukavice/ ochranný oděv/ ochranné brýle/ obličejový štít.</p> <p>P302+P352 PŘI STYKU S KŮŽÍ: Omyjte velkým množstvím vody.</p> <p>P314 Necítíte-li se dobře, vyhledejte lékařskou pomoc/ ošetření.</p> <p>P321 Odborné ošetření (viz lékařská pomoc na tomto štítku).</p> <p>P333+P313 Při podráždění kůže nebo vyrážce: Vyhledejte lékařskou pomoc/ ošetření.</p> <p>P362+P364 Kontaminovaný oděv svlékněte a před opětovným použitím vyperte.</p> <p>P501 Odstraňte obsah/ obal v souladu s národními předpisy.</p>
-------------------------------------	--

Obsahuje Silika, 2,2,2 Hexahydro-1,3,5-triazine-1,3,5 triyl triethanol

2.3. Další nebezpečnost

Tento výrobek neobsahuje žádné látky klasifikované jako PBT nebo vPvB.

ODDÍL 3: Složení/informace o složkách

3.2. Směsi

Silika		max 15%
CAS číslo: 14808-60-7	EC číslo: 238-878-4	
Klasifikace	STOT RE 1 - H372	
2,2,2 Hexahydro-1,3,5-triazine-1,3,5 triyl triethanol		<1%
CAS číslo: 4719-04-4	EC číslo: 225-208-0	
Klasifikace	Acute Tox. 4 - H302 Skin Sens. 1 - H317	

Plné znění R-vět a vět o nebezpečnosti je uvedeno v oddíle 16.

ODDÍL 4: Pokyny pro první pomoc

4.1. Popis první pomoci

Obecné informace	Necítíte-li se dobře, vyhledejte lékařskou pomoc. Ukažte tento bezpečnostní list lékařskému personálu.
Inhalace	Přesuňte postiženou osobu na čerstvý vzduch a udržte ji v teple a v klidu v poloze usnadňující dýchání. Uvolněte těsné části oděvu, jako límec, kravatu nebo opasek. Pokud příznaky přetrvávají, nebo jsou-li vážné, vyhledejte lékařskou pomoc.
Požítí	Ústa důkladně vypláchněte vodou. Necítíte-li se dobře, vyhledejte lékařskou pomoc/ošetření. Nevyvolávejte zvracení, pokud tak nepřikáže zdravotnický personál.
Styk s kůží	Je důležité, aby byla látka okamžitě odstraněna z kůže. V případě výskytu jakýchkoliv příznaků senzibilizace zamezte další expozici. Nečistoty odstraňte pomocí mýdla a vody nebo prostředku určeného pro čištění pokožky. Pokud jsou příznaky vážné nebo přetrvávají i po umytí, vyhledejte lékařskou pomoc.
Styk s očima	Odstraňte kontaktní čočky a široce otevřete oči. Opláchněte vodou. Necítíte-li se dobře, vyhledejte lékařskou pomoc.
Ochranné prostředky pro osoby poskytující první pomoc	Personál poskytující první pomoc by měl v průběhu jakékoli záchranné operace používat odpovídající prostředky osobní ochrany.

4.2. Nejdůležitější akutní a opožděné symptomy a účinky

Obecné informace	Závažnost popsanych příznaků se bude měnit v závislosti na koncentraci a délce expozice.
Inhalace	Jednorázová expozice může způsobit tyto nežádoucí účinky: Dočasné podráždění.
Požítí	U citlivých jedinců může vyvolat senzibilizaci nebo alergickou reakci.

PC 11 BLUE SPARK

Styk s kůží U citlivých jedinců může vyvolat senzibilizaci kůže nebo alergickou reakci.

Styk s očima Může způsobovat mírné podráždění očí.

4.3. Pokyn týkající se okamžité lékařské pomoci a zvláštního ošetření

Poznámky pro lékaře Ošetřete dle příznaků. U citlivých jedinců může vyvolat senzibilizaci nebo alergickou reakci.

ODDÍL 5: Opatření pro hašení požáru

5.1. Hasiva

Vhodná hasiva Výrobek není hořlavý. Haste pomocí alkoholu odolné pěně, oxidu uhličitého, práškového hasiva nebo vodní mlhy. Použijte hasiva vhodná pro daný typ požáru.

Nevhodná hasiva Nehaste pomocí proudu vody, neboť tak dojde k šíření ohně.

5.2. Zvláštní nebezpečnost vyplývající z látky nebo směsi

Zvláštní nebezpečnost Při zahřátí může dojít vlivem vzrůstu tlaku k prudkému roztržení nebo výbuchu nádob.

Nebezpečné zplodiny hoření Produkty tepelného rozkladu nebo hoření mohou obsahovat následující látky: Zdraví škodlivé plyny nebo páry.

5.3. Pokyny pro hasiče

Ochranná opatření během hašení požáru Zamezte vdechování plynů nebo výparů vznikajících při požáru. Evakuujte oblast. Ochlazujte nádoby vystavené působení tepla pomocí vodního postřiku a odstraňte je z dosahu požáru, lze-li tak učinit bez rizika. Nádoby vystavené plamenům ochlazujte vodou ještě dlouho po uhašení požáru. Pokud unikající nebo rozlitý přípravek nehoří, použijte k rozptýlení par a ochraně osob provádějících zastavení úniku vodní postřik. Zadržujte odtékající vodu a zamezte tak jejímu vniku do kanalizace a vodních toků. V případě, že hrozí nebezpečí znečištění vody, informujte příslušné orgány.

Zvláštní ochranné prostředky pro hasiče Použijte autonomní přetlakový dýchací přístroj (SCBA) a vhodný ochranný oděv. Ochranné obleky hasičů vyhovující evropské normě EN469 (včetně helem, ochranných bot a rukavic) poskytnou základní úroveň ochrany pro chemické nehody.

ODDÍL 6: Opatření v případě náhodného úniku

6.1. Opatření na ochranu osob, ochranné prostředky a nouzové postupy

Opatření pro ochranu osob Používejte ochranné oděvy v souladu s informacemi uvedenými v sekci 8 tohoto bezpečnostního listu. Žádná činnost by neměla být prováděna bez náležitého proškolení, nebo v případě, že by znamenala riziko pro osoby. Nedotýkejte se nebo nevstupujte na uniklý materiál. Zamezte styku s kůží a očima.

6.2. Opatření na ochranu životního prostředí

Opatření na ochranu životního prostředí Zabraňte vypuštění produktu do kanalizace, vodních toků, nebo na zem.

6.3. Metody a materiál pro omezení úniku a pro čištění

Metody pro čištění Používejte ochranné oděvy v souladu s informacemi uvedenými v sekci 8 tohoto bezpečnostního listu. Uniklý produkt okamžitě odstraňte a odpad bezpečně zlikvidujte. Malé úniky: Uniklý produkt seberte. Velké úniky: Uniklý produkt absorbujte do nehořlavého absorpčního materiálu. Kontaminovaný absorpční materiál může představovat stejné riziko, jako samotný uniklý materiál. Shromážděte a umístěte do vhodné nádoby na likvidaci odpadu a pevně uzavřete. Označte nádoby obsahující odpad a kontaminovaný materiál a co nejdříve je přemístěte pryč z oblasti. Opláchněte kontaminovanou plochu velkým množstvím vody. Po odstranění úniku důkladně omyjte. Likvidace odpadu viz oddíl 13.

6.4. Odkaz na jiné oddíly

Odkaz na jiné oddíly Osobní ochranné prostředky viz oddíl 8. Další informace o nebezpečnosti pro zdraví viz oddíl 11. Další informace o rizicích pro životní prostředí viz oddíl 12. Likvidace odpadu viz oddíl 13.

ODDÍL 7: Zacházení a skladování

7.1. Opatření pro bezpečné zacházení

PC 11 BLUE SPARK

Opatření pro bezpečné zacházení Přečtěte si a dodržujte doporučení výrobce. Používejte ochranné oděvy v souladu s informacemi uvedenými v sekci 8 tohoto bezpečnostního listu. Uchovávejte odděleně od potravin, nápojů a krmiv. Pro minimalizaci možnosti úniku látky manipulujte se všemi baleními a nádobami opatrně. Uchovávejte nádobu pevně uzavřenou, když se nepoužívá. Zamezte tvorbě mlhy. Nepoužívejte, dokud jste si nepřečetli všechny bezpečnostní pokyny a neporozuměli jim. Je-li obal poškozen, neprovádějte manipulaci bez použití osobních ochranných prostředků. Prázdné nádoby znovu nepoužívejte.

Pokyny týkající se obecné hygieny při práci Zasaženou kůži okamžitě umyjte. Kontaminovaný oděv svlékněte. Kontaminovaný oděv před opětovným použitím vyperte.

7.2. Podmínky pro bezpečné skladování látek a směsí včetně neslučitelných látek a směsí

Opatření pro bezpečné skladování Skladujte odděleně od neslučitelných materiálů (viz oddíl 10). Uchovávejte pouze v původním obalu. Uchovávejte obal těsně uzavřený na chladném, dobře větraném místě. Uchovávejte nádoby ve vzpřímené poloze. Chraňte nádoby před poškozením.

Třída pro skladování Uskladnění vhodné pro chemikálie.

7.3. Specifické konečné/specifická konečná použití

Specifické konečné/specifická konečná použití Příslušná určená použití tohoto výrobku jsou podrobně popsána v oddíle 1.2.

ODDÍL 8: Omezování expozice/osobní ochranné prostředky

8.1. Kontrolní parametry

8.2. Omezování expozice

Ochranné prostředky

Vhodné technické kontroly	Zajistěte dostatečné větrání. Dodržujte všechny limity expozice na pracovišti pro daný výrobek nebo jeho složky.
Ochrana očí/obličeje	Není-li na základě zhodnocení vyžadován vyšší stupeň ochrany, použijte tyto ochranné prostředky: Pevně přiléhající ochranné brýle.
Ochrana rukou	Doporučuje se použití chemicky odolných, nepropustných rukavic. Nejvhodnější typ rukavic by měl být zvolen po konzultaci s dodavatelem/výrobce rukavic, který je schopen poskytnout informace o době průniku dané látky skrz materiál, z něhož jsou rukavice vyrobeny. Rukavice použité pro ochranu rukou před chemikáliemi by měly splňovat podmínky uvedené v evropské normě EN374. S ohledem na údaje stanovené výrobcem rukavic zkontrolujte, zda si rukavice v průběhu použití uchovávají své ochranné vlastnosti, a vyměňte je ihned, jakmile zjistíte jakékoliv opotřebení. Jsou doporučeny časté změny.
Jiná ochrana kůže a těla	U citlivých jedinců může vyvolat senzibilizaci kůže nebo alergickou reakci. Pro zabránění opakovaného nebo dlouhodobého styku s kůží používejte odpovídající oděv.
Hygienická opatření	Umývejte se po použití a před jídlem, kouřením a použitím toalety. Při používání tohoto výrobku nejezte, nepijte ani nekuřte.
Ochrana dýchacích cest	Zajistěte, aby všechny prostředky pro ochranu dýchacích cest byly vhodné pro dané použití a byly opatřeny značkou CE. Zkontrolujte, zda respirátor pevně přiléhá a filtr je pravidelně měněn. Protiplýnové a kombinované filtry by měly splňovat podmínky evropské normy EN14387. Celobličejevé masky s vyměnitelným filtrem by měly splňovat podmínky uvedené v evropské normě EN136. Polomasky a čtvrtmasky s vyměnitelným filtrem by měly splňovat podmínky evropského standardu EN140.
Omezování expozice životního prostředí	Uchovávejte nádobu pevně uzavřenou, když se nepoužívá. Hodnoty emisí z ventilačních a výrobních zařízení by měly být kontrolovány, aby bylo zajištěno, že jsou v souladu s požadavky právních předpisů na ochranu životního prostředí. Pro snížení emisí na přijatelné hodnoty bude v některých případech nutné použít promývačky plynů, filtry, nebo technické modifikace vybavení.

ODDÍL 9: Fyzikální a chemické vlastnosti

9.1. Informace o základních fyzikálních a chemických vlastnostech

Vzhled Barevná kapalina.

PC 11 BLUE SPARK

Barva	Různé barvy.
Bod vzplanutí	Neaplikovatelné.
Hořlavost (pevné látky, plyny)	Neaplikovatelné.
Horní/dolní mezní hodnoty hořlavosti nebo výbušnosti	Neaplikovatelné.
Jiná hořlavost	Neaplikovatelné.

9.2. Další informace

ODDÍL 10: Stálost a reaktivita

10.1. Reaktivita

Reaktivita Další informace viz pododdíl tohoto oddílu.

10.2. Chemická stabilita

Stálost Za normálních teplot a při doporučeném způsobu použití je látka stabilní. Za předepsaných podmínek skladování je látka stabilní.

10.3. Možnost nebezpečných reakcí

Možnost nebezpečných reakcí Žádné potenciálně nebezpečné reakce nejsou známy.

10.4. Podmínky, kterým je třeba zabránit

Podmínky, kterým je třeba zabránit Nejsou známy žádné podmínky, u nichž existuje pravděpodobnost vzniku nebezpečné situace.

10.5. Neslučitelné materiály

Neslučitelné materiály Žádný specifický materiál nebo skupina materiálů pravděpodobně nebude reagovat s tímto produktem za vzniku nebezpečné situace.

10.6. Nebezpečné produkty rozkladu

Nebezpečné produkty rozkladu Je-li látka používána a skladována jak je doporučeno, nedochází k jejímu rozkladu. Produkty tepelného rozkladu nebo hoření mohou obsahovat následující látky: Zdraví škodlivé plyny nebo páry.

ODDÍL 11: Toxikologické informace

11.1. Informace o toxikologických účincích

Akutní toxicita – orální

Souhm Na základě dostupných údajů nejsou kritéria pro klasifikaci splněna.

Akutní toxicita – dermální

Souhm Na základě dostupných údajů nejsou kritéria pro klasifikaci splněna.

Akutní toxicita – inhalační

Souhm Na základě dostupných údajů nejsou kritéria pro klasifikaci splněna.

Žíravost/dráždivost pro kůži

Souhm Na základě dostupných údajů nejsou kritéria pro klasifikaci splněna.

Vážné poškození očí/podráždění očí

Souhm Na základě dostupných údajů nejsou kritéria pro klasifikaci splněna.

Senzibilizace dýchacích cest

Souhm Na základě dostupných údajů nejsou kritéria pro klasifikaci splněna.

Senzibilizace kůže

Souhm Může vyvolat alergickou kožní reakci.

Mutagenita v zárodečných buňkách

Souhm Na základě dostupných údajů nejsou kritéria pro klasifikaci splněna.

Karcinogenita

PC 11 BLUE SPARK

Souhm	Na základě dostupných údajů nejsou kritéria pro klasifikaci splněna.
IARC karcinogenita	Obsahuje látku, která může být potenciálně karcinogenní. IARC Skupina 2B Podezřelý karcinogen pro člověka.
<u>Toxicita pro reprodukci</u>	
Souhm	Na základě dostupných údajů nejsou kritéria pro klasifikaci splněna.
<u>Toxicita pro specifické cílové orgány – jednorázová expozice</u>	
Souhm	Na základě dostupných údajů nejsou kritéria pro klasifikaci splněna.
<u>Toxicita pro specifické cílové orgány – opakovaná expozice</u>	
Souhm	Může způsobit poškození orgánů při prodloužené nebo opakované expozici.
<u>Nebezpečí při vdechnutí</u>	
Souhm	Na základě dostupných údajů nejsou kritéria pro klasifikaci splněna.
Obecné informace	
	Závažnost popsaných příznaků se bude měnit v závislosti na koncentraci a délce expozice.
Inhalace	Jednorázová expozice může způsobit tyto nežádoucí účiny: Dočasné podráždění.
Požítí	U citlivých jedinců může vyvolat senzibilizaci nebo alergickou reakci.
Styk s kůží	U citlivých jedinců může vyvolat senzibilizaci kůže nebo alergickou reakci.
Styk s očima	Může způsobovat mírné podráždění očí.
Cesta expozice	Požítí Inhalační Kontakt s kůží a/nebo okem.
Cílové orgány	Žádné specifické cílové orgány nejsou známy.
Lékařské pokyny	Kožní poruchy a alergie.

ODDÍL 12: Ekologické informace

Ekotoxicita Nepovažuje se za nebezpečný pro životní prostředí. Nicméně velké nebo časté úniky mohou být nebezpečné pro životní prostředí.

12.1. Toxicita

Akutní toxicita pro vodní organismy

Souhm Na základě dostupných údajů nejsou kritéria pro klasifikaci splněna.

Chronická toxicita pro vodní organismy

Souhm Na základě dostupných údajů nejsou kritéria pro klasifikaci splněna.

12.2. Perzistence a rozložitelnost

Perzistence a rozložitelnost Rozložitelnost produktu není známa.

12.3. Bioakumulační potenciál

Bioakumulační potenciál Žádné údaje ohledně bioakumulace nejsou k dispozici.

12.4. Mobilita v půdě

Mobilita Žádné údaje nejsou k dispozici.

12.5. Výsledky posouzení PBT a vPvB

12.6. Jiné nepříznivé účinky

Jiné nepříznivé účinky Nejsou známy.

ODDÍL 13: Pokyny pro odstraňování

13.1. Metody nakládání s odpady

PC 11 BLUE SPARK

Obecné informace	Tvorba odpadu by měla být minimalizována, nebo zcela eliminována, kdekoli je to možné. Výrobek recyklujte a opětovně použijte všude, kde je to možné. Tento materiál a jeho obal musí být t zneškodněny bezpečným způsobem. Při nakládání s odpadem by měla být respektována bezpečnostní opatření vztahující se k zacházení s výrobkem. Při manipulaci s prázdnými nádobami, které nebyly důkladně vyčištěny nebo vypláchnuty, je třeba dbát opatrnosti . I prázdné nádoby nebo obaly mohou obsahovat zbytkové množství produktu a mohou tedy být nebezpečné.
Metody nakládání s odpady	Nevylévejte do kanalizace. Zlikvidujte přebytek produktů a ty produkty, které nelze likvidovat u autorizovaného smluvního partnera pro likvidaci odpadu. Odpad, zbytky produktu, prázdné nádoby, vyřazené pracovní oděvy a znečištěné čisticí materiály by měly být shromažďovány v určených nádobách, jež by měly být opatřeny označením jejich obsahu. O spalování nebo ukládání na skládku uvažujte pouze v případech, kdy recyklování není možné.

ODDÍL 14: Informace pro přepravu

Obecné Výrobek není uveden v mezinárodních předpisech pro přepravu nebezpečného zboží (IMDG, IATA, ADR/RID).

14.1. UN číslo

Neaplikovatelné.

14.2. Oficiální (OSN) pojmenování pro přepravu

Neaplikovatelné.

14.3. Třída/třídy nebezpečnosti pro přepravu

Žádné varovné označení pro účely přepravy není vyžadováno.

14.4. Obalová skupina

Neaplikovatelné.

14.5. Nebezpečnost pro životní prostředí

Látka nebezpečná pro životní prostředí/látka znečišťující moře
Ne.

14.6. Zvláštní bezpečnostní opatření pro uživatele

Neaplikovatelné.

14.7. Hromadná přeprava podle přílohy II úmluvy MARPOL a předpisu IBC

Hromadná přeprava podle přílohy II MARPOL 73/78 a předpisu IBC Neaplikovatelné.

ODDÍL 15: Informace o předpisech

15.1. Předpisy týkající se bezpečnosti, zdraví a životního prostředí/specifické právní předpisy týkající se látky nebo směsi

Legislativa EU Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 ze dne 18. prosince 2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek (REACH) (ve znění pozdějších předpisů).
Nařízení komise (EU) č. 2015/830 ze dne 28. května 2015.
Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 ze dne 16. prosince 2008 o klasifikaci, označování a balení látek a směsí (ve znění pozdějších předpisů).

15.2. Posouzení chemické bezpečnosti

Posouzení chemické bezpečnosti nebylo provedeno.

Seznamy

EU (EINECS/ELINCS)

Žádná ze složek není uvedena v seznamu nebo osvobozena.

ODDÍL 16: Další informace

PC 11 BLUE SPARK

Zkratky použité v tomto bezpečnostním listu

ADR: Evropská dohoda o mezinárodní silniční přepravě nebezpečného zboží.
ADN: Evropská dohoda o mezinárodní přepravě nebezpečného zboží po vnitrozemských vodních cestách.
RID: Řád pro mezinárodní železniční přepravu nebezpečných věcí.
IATA: Mezinárodní sdružení leteckých dopravců.
ICAO: Technické pokyny pro bezpečnou leteckou přepravu nebezpečného zboží.
IMDG: Mezinárodní námořní přeprava nebezpečných věcí.
CAS: Chemical Abstracts Service.
ATE: Odhadu akutní toxicity.
LC50: Letální koncentrace, která způsobí smrt u 50 % testované populace.
LD50: Letální dávka, která způsobí smrt u 50 % testované populace (střední letální dávka).
EC50: Účinná koncentrace látky, která způsobuje 50 % změn v odezvě.
PBT: Perzistentní, bioakumulativní a toxická látka.
vPvB: vysoce perzistentní a vysoce bioakumulativní.

Zkratky a zkratková slova klasifikace

Skin Sens. = Senzibilizace kůže
STOT RE = Toxicita pro specifické cílové orgány – opakovaná expozice

Postup klasifikace v souladu s nařízením (ES) 1272/2008

STOT RE 2 - H373: Skin Sens. 1 - H317: : Výpočet.

Pokyny pro školení

Tento materiál by měl používat pouze proškolený personál.

Datum revize

12. 3. 2020

Revize

1

BL číslo

6158

Plné znění standardních vět o nebezpečnosti

H302 Zdraví škodlivý při požití.
H317 Může vyvolat alergickou kožní reakci.
H372 Způsobuje poškození orgánů při prodloužené nebo opakované expozici.
H373 Může způsobit poškození orgánů při prodloužené nebo opakované expozici.

Tyto informace se týkají pouze zde uvedeného specifického materiálu a nemusí být platné, pokud dojde k použití tohoto materiálu v kombinaci s jakýmkoli jinými materiály, nebo procesy. Uvedené informace jsou dle nejlepšího vědomí a svědomí společnosti přesné a spolehlivé k uvedenému datu. Nicméně společnost neposkytuje žádnou záruku, garanci či potvrzení ohledně jejich přesnosti, spolehlivosti a úplnosti. Je odpovědností uživatele ověřit si, že zde uvedené informace jsou vhodné pro jeho vlastní potřebu.